Ao. 1786. No. 5

HOLLAND SCHE

HISTORISCHE COURANT

Donderdag den 12 January.

R U S L A N D.

PETERSBURG *den* 16 *December* 1785. Uitgezonderd de gewoone Feesten en Vermaakelykheeden ten Hove, is hier alles, zedert verscheidene weeken, in zulk een diepen rust, als of de groote ontwerpen, die zo lange de opmerking van het Publyk hebben beezig gehouden, en in wier uitvoering men wil, dat onze Vorstin zulk een voornaamen rol zoude speelen, eene ydele hersfenschim waren, waaräan nimmer ernstig gedagt is. Alleenlyk ontfangt men van tyd tot tyd eenige Oorlogsberigten van den kant van Tartaryen; doch deezen zyn niet van een zeer ontrustenden aart, wyl men aan den eenen kant volkomen overtuigd is van de volstrekte onmogelykheid, om de woeste Volkeren in die streeken bestendig onder een geregeld bedwang te houden, en van den anderen kant sterk genoeg is, om derzelver onderneemingen weinig te vreezen. Dus heeft ons Hof deezer dagen berigt gekreegen, dat de *Lesghis*, het gedeelte van *Cuban* in de nabuurschap van den Berg *Caucasus* bewoonende, ten getale van 15 of wel 20,000. Man, het Cordon onzer Troepen hadden tragten te breeken, door eenen onverhoedschen aanval; doch dat de onzen altoos op hunne hoede, en zig terstond in postuur stellende, om hen dapperlyk af te slaan, hen zulk eene vrees hadden aangejaagd, dat zy zig eensklaps geretireerd, en weder in hunne Gebergtens verschoolen hadden.

G R O O T - B R I T A N N I E N.

EXTRACT *uit drie gelyktydig geärriveerde Brieven van* LONDEN, *tot* 6 *January* 1786.

Men is hier thans in eene algemeene verslagenheid, uit hoofde van een allerönaangenaamst berigt, waardoor dat gedeelte (en waarlyk geen gering) van onzen innerlyken welvaart, dat van het vertier onzer Manufactuuren afhangt, met een allergevoeligsten slag gedreigd wordt: Te weeten: op den 28. laatstleeden, liet de Heer *W. Nicholson*, Secretaris van de Generaale Kamer der Fabrikeurs van Groot-Britanniën, het navolgende openlyk publiceeren:

Dat hy heden berigt ontfangen had, waaröp men staat kon maaken, dat binnen korten tyd eene BELASTING, genoegzaam evenaarende aan een VERBOD, op alle Engelsche Manufactuuren in de Oostenrykscne Nederlanden stond gelegd te worden: Dat hy de spoedigste geleegenheid waarnam, om zulks den Fabrikeurs deezer Koningryken te communiceeren, waarvan zeekerlyk veelen het van groot gewigt in de schikking haarer belangen zullen oordeelen.

Dit ontrustend nieuws veroorzaakte terstond eene groote ontsteltenis, en wekte met reden zo zeer de opmerkzaamheid van het Ministery, dat alle de afweezende Leden van het Kabinet ylings per Expresse in de Stad werden opöntboden, gelyk ook de Leden van den Geheim-Raad, aan wien de zorg der Commercieele zaaken is toevertrouwd, gesommeerd werden tot het houden eener algemeene Raadsvergadering.

Wat nu in dezelve verhandeld en besloten zy, is een diep geheim. Alleenlyk zyn de Ministers zedert beezig, onder de hand te verspreiden, dat de Keizer geen Verbod op de Engelsche Manufactuuren heeft gelegd, maar alleen eene oude wet, reeds voor 18. maanden ter regeling der wederzydsche Commercie gemaakt, hernieuwd heeft. Dan, daar zy, gelyk gezegd is, dit slegts onder de hand verspreiden, en het berigt van den Heer *Nicholson* niet van hooger hand wordt tegengesprooken, vindt dit voorgeeven weinig of geen ingang, en de bekommering en verslagenheid onzer Fabriquanten, en zo veele duizenden, wier welvaart aan deeze zaak verknogt is, is met geene woorden te beschryven.

Hier komt nog by, dat het voordeelig Commercie-Tractaat met Rusland ten einde loopt, en dat 'er zig weinig hoope opdoet, dat het weder op den ouden voet hernieuwd zal worden, uit hoofde dat wy een sterken Mededinger vinden in Vrankryk, dat de allervoordeeligste voorwaarden laat aanbieden; en, uit hoofde van zyne verbintenis met den Keizer, thans meer by het Rusfisch Hof, 's Keizers Bondgenoot, gezien is, dan het onze, daar de Koning, door in zyne hoedanigheid als Keurvorst van Hanover, tot de Duitsche Ligue toe te treeden, niet alleen den Keizer verbitterd, maar ook de oude geneegenheid der Russische Keizerin jegens Engeland niet weinig verkoeld heeft. — Alle deeze omstandigheeden verwekken hier eene algemeene gisting onder de gemoederen, en de misnoegdheid is des te grooter, omdat men bovendien voorziet, dat hieruit een voor de belangen van onzen handel zeer nadeelige Oorlog zou kunnen voortvloeyen; en het beklag is algemeen, dat het zeer onstaatkundig gehandeld is, zig in moeyelykheden met het Huis van Oostenryk in te wikkelen, als wiens vriendschap, daar het geene Zee noch Handeldryvende Mogendheid is, allervoordeeligst is voor onze Commercie en Fabryken, behalven den sterken steun, die het groot vermogen van dat Huis, met Engeland in bondgenootschap zynde, in gevalle van eenige rupture, aan deeze Ryken zoude kunnen byzetten.

Wat aangaat het Commercie-Tractaat met Vrankryk, voorziet men, dat ook dit veele moeyelykheeden zal ontmoeten. Men hoort nog niets van het vertrek van den Heere *Eden*, die reeds voor zo veele weeken benoemd is, om met het Fransche Ministery daarover in onderhandeling te treeden, of liever de reeds door den Heer *Crawfurd* aangevangene, doch tot dus verre vrugtelooze, onderhandelingen voort te zetten. — Met *America* is men even min gevorderd. Zelfs wil men, dat 'er in tegendeel een ontwerp in til is, om de Wilde Volkeren, langs de grenzen der Vereënigde Staaten woonende, en dezelven met eenen Oorlog dreigende, te ondersteunen; een ontwerp, 't welk alleen de vrugt zou zyn van een dwaazen hoogmoed en wraakzugt, en geenzins van eene gezonde Staatkunde. — Wanneer men nu by dit alles voegt, dat wy het voordeelig Bondgenootschap met Holland onherstelbaar verlooren hebben, zal men gereedelyk de droevige waarheid toestemmen, dat onze innerlyke toestand tegenwoordig gansch niet gunstig is.

De publyke Fondsen hebben heden geen bepaalden Prys.

N E D E R L A N D E N.

UTRECHT *den* 10 *January*. Gisteren is alhier door Geconstitueerden en Gecommitteerden der Burgerye aan de Vroedschap deezer Stad gepresenteerd een Request, ten einde arrangementen mogten worden gemaakt tot het opmaaken der qualificatien van Kiezers, en die Burgers welke nominabel zyn tot het te introduceeren Collegie van Gecommitteerden uit de Burgery, na verloop der drie maanden op den 20 jongstl. by publicatie bepaald tot het beëedigen en in train brengen van het toen gearresteerde Reglement op deezer Stadsregeering. En is hetzelve Request gesteld in handen van den Heere Vroedschap EYK en verdere Gecommitteerden tot de bezwaren, om deswegen te Rapporteren — en men verstaat dat reeds alle spoed by die Heeren wordt gemaakt om daarvan favorabel rapport uit te brengen.

P. S. De Vigilante JAMES SCHOTT wordt verzogt zyne nadere informatien omtrent de gerolde Horologien, op den 19. en 20. December jongstleeden in Utrecht, op te geeven, wyl zyn Ed. daar mede een singuliere dienst zoude doen aan den Gerechte, wyl als nog niemand van deszelfs Bedienaars of Adsistenten, by alle Vigilantie, dergelyke informatien hebben kunnen bekoomen.

In den voorleedenen jaare zyn alhier gebooren 1216. Kinderen, overleeden 774. Persoonen, waarönder 435. Kinderen, en ondertrouwd 189. Paar in de Gereformeerde Kerken, en 87. Paar van de Puye van 't Stadhuis.

AMSTERDAM *den* 10 *January*. Alhier is eene Inschryving geöpend tot het houden van een pragtig Festyn, ter plegtige viering van het gesloten Alliantie-Tractaat met Vrankryk. De Ambasfadeur van dat Hof in 's Hage, Marquis de Verac, zoude verzogt zyn, om hetzelve met zyne tegenwoordigheid te vereëren.

NB. *Onze gewoone* Amsterdamsche *Brief met het Zeenieuws is niet geärriveerd.*

'S GRAVENHAGE *den* 11 *January*. De Heeren Staaten van Holland en Westvriesland zyn gister en heden vergaderd geweest.

De Bewindhebbers der O. I. Compagnie, door H. H. Mog. gerequireerd zynde, om hun berigt en consideratien op het bewuste Plan van Redressen binnen veertien dagen in te leeveren, hebben een langer tyd verzogt, als in zulk een kort bestek niet alleen het gerequireerde berigt niet kunnende opmaaken, maar des te meer langer tyd nodig hebbende, om zig te verdeedigen tegen het voor hun læsif Rapport der Heeren Gecommitteerdens uit de Staaten van Holland, uit welk Rapport voorn. Plan was voortgevloeid.

Op de onlangs door Heeren Gecommitteerde Raaden van Zeeland gedaane Vraagen, is door Heeren Gecommitteerden uit H. H. Mog. en den Raad van Staaten geäntwoord, in substantie:

Dat het van zelve spreekt, dat de inkomsten uit de Forten Lillo *en* Liefkenshoek *by de Republyk moeten genooten worden, tot den dag der daadelyke ontruiming toe.*

Dat het redelyk is, den Officianten aldaar, die hunne Posten zullen verliezen, hun vast Tractement by wege van Pensioen te laaten behouden, voor hun leven, of tot zo lange zy van andere Posten voorzien zyn.

Dat het artykel wegens gedeligeerde Rechters der twee voorn. Forten aan de Heeren Staaten van Zeeland *wordt overgelaaten, om daarömtrent naar goedvinden te handelen.*

Dat wat aangaat de Kerken-Armen-Goederen, de afstand der Forten gewisselyk niet belet, dat voorsz. Goederen daar uit genoomen of verkogt kunnen worden, en voor zo verre de Verkoop of Transport der Landeryen, onder 's Keizers gebied geleegen, waarüit gem. Goederen gedeeltelyk bestaan, eenige tegenkanting mogte ontmoeten, dat de Keizerlyke Gezant in Vrankryk door onze Ambassadeurs aldaar daarömtrent ernstig behoorde onderhouden en verzogt te worden, de nodige orders te doen stellen, dat van onze zyde niemand door Keizerlyke Officieren of Bedienden geïncommodeerd wierde in de vrye dispositie over de algemeene en particuliere eigendommen.

By H. Ed. Gr. Mog. wordt thans gedelibereerd over de Presenten voor den Keizerlyken Ambasfadeur, Graave de Mercy, den Franschen Finantie-Minister, den Heer de Calonne, en den Franschen Ambasfadeur, Marquis de Verac. Men meent te weeten, dat 'er by H. H. Mog. eene Propositie gedaan is, om aan den Koning van Vrankryk twee compleet geëquipeerde Oorlog-Schepen present te doen, waarvan het een *l'Alliance* [*de Verbintenis*,] het ander *la Reconnoisfance* [*de Erkentenis*,] genaamd zou worden.

Voorleeden Vrydag heeft de Raad van Staaten hun tweede of nader Plan van Reductie aan Z. D. H., den Heer Prins Erfstadhouder, toegezonden. Aan de vervaardiging van hetzelve is zeer druk geärbeid. De inhoud is nog onbekend; alleen meent men te weeten, dat alle de nieuw opgerigte Corpsen in weezen zullen blyven.

Men verzeekert, dat de Memorie van den Prins Stadhouder gesteld is in handen van de twee oudste Pensionarisfen, om daaröp te berigten; en dat dit berigt aan den Koning van Pruisfen zal toegezonden worden, alvorens 'er op de jongste Memorie van Hoogstdeszelfs Gezant, den Baron van Thulemeyer, eene Resolutie genoomen worde. Zedert eenige dagen heeft men, waarschynlyk om de Natie bang te maaken, het gerugt uitgestrooid, dat die Gezant op zyn vertrek stond; doch het oogmerk is gemist, en het gerugt, by zo veele anderen, verdweenen.

De Heer *P. Gevers*, Hoofd-Officier der Stad Rotterdam, zyne zaak tegen de berugte *Kaatje Vermeyne*, alias *de Oranje-Meid*, wederom by den Hove verlooren hebbende, heeft van dit Vonnis voor den Hoogen Raad geappelleerd.

In een der Duitsche Nieuwspapieren wordt een trek van den grooten *Frederik* verhaald, welke, zo ze egt is, dien Vorst waarlyk eer zou aandoen. — Zeker Schryver had een armhartig Libel tegen den Koning uitgegeeven. Hy werd ontdekt en gevat. Men voorspelde hem eene zwaare straffe. Doch de grootmoedige *Frederik* gelaste, dat men hem op vrye voeten stellen, en een nieuw bos pennen zou geeven. *Want* (voegde hy 'er lachend by,) *de laatste, die hy gebruikt heeft, is zeer slegt geweest.* — Wanneer men dit zagtmoedig voorbeeld wilde navolgen, wat al bosfen pennen zoude men niet hebben uit te deelen!

Gisteren namiddag is het Hof vergaderd geweest, en heeft verscheiden Lieden gehoord. Ook is de Magistraat van 's Hage tot 6. uur nadenmiddag by een geweest. De berugte *Bauer* en *Hess*, die met het laatste Request hebben rondgeloopen, en wederöm de eerste aanvoerders zyn van de Oranje Exercitie in het Voorburgstraatje, zyn voor den Magistraat ontboden geweest; waarschynlyk ter zaake van dat bewuste Corps; waarömtrent echter geen verbod moet hebben plaats gehad, wyl hetzelve heden namiddag wederöm geëxerceerd heeft.

Voor de plaatsing van het bewuste Stuk is nog geen geleegenheid geweest.

**** By de Boekverkoopers DE LEEUW en KRAP te Rotterdam, wordt thans uitgegeeven: „ „ CONCEPTROOSTER van eene „ „ VERNIEUWDE SCHUTTERY, verdeeld naar derzelver *Quartieren* en *Rotten*, voor een geheel Jaar; ingericht naar het „ „ PLAN van GECOMMITTEERDEN uit de respective SCHUTTERS-COMPAGNIEN der Stad *ROTTERDAM*." Dit Stuk tot welks naauwkeurige berekening en nette uitvoering een ongelooflyken arbeid besteed is, moet voor elk, die belang in de groote zaak der Rotterdamsche Schuttery stelt, van het grootste aanbelang zyn, daar hetzelve op de bevattelykste wyze, elken voorönderstelden Officier en Ordinairen Schutter zyne Waakbeurten voor een gansch Jaar aanwyst; terwyl het tevens dient, om de van zo veel gewigtschynende tegenwerping, als of het ONTWERP, door bovengemelde Gecommitteerde Schutteren gemaakt, geschikt ware om wanörde in de Schuttery te veröorzaaken, geheel weg te neemen, en ten duidelykste te toonen, dat dit Ontwerp de geregeldste en uitvoerbaarste schikkingen behelst, die men immer by eenige *Burger Stads SCHUTTERY* zou kunnen begeeren. — De Prys is 6. Stuiv.

*** „ A. EN J. HONKOOP, Boekhandelaaren te *Leyden*, hebben aangekogt, alle de overige Exemplaaren van de ODEN en GE„ DICHTEN van den WelEd. Heer Mr. J. P. KLEYN en de WelEd. Vrouwe A. KLEYN, *Geb. OCKERSE*; inhoudende onder an„ deren: *De Christen by het Onweder. — De Intrerede in den Hemel. — Het Vergenoegen. — Aan Stervende Christenen. — By eene Over„ strooming. — Avond-Gedachten. — Aan de Dageraad. — De waare Vriendschap. — De Dag des Gerichts. — Aan God. — By myne Dood„ kist. — Het Uur der Verzoening. — Aan myn Vaderland. — Aan Nederland — Voor de Liefde. — Aan de Melancholie. — By een Zwaar „ Onweder. — Aan den Nacht &c.*, 2 Stukjes in gr. 8vo., op best Postpapier gedrukt, en à *f* 1—16—: te bekomen. — Dit ongemeen „ (boven allen lof verheeven) Werkjen, waar van en de Dichter en de Dichteresse nog beide in leven zyn, behoeft gansch geene „ aanpryzing; 't is genoeg, dat die kiesch van smaak en ervaren in de Dichtkunst is, dit Werkje ongemeen behaagd. — Ook is de „ Uitvoering zo keurig, dat ze de lofwaardige Drukkunst eer aan doet.

B E K E N D M A A K I N G E N.

Allen, welke sustineeren te zyn Erfgenaamen *ab intestato* van JOHANNES VAN DEN EELAARD, laatst gewoond hebbende, en op den 31. December 1785. overleeden te Delft, zynde deszelfs Ouders geweest *Adriaan van den Eelaard* en *Cornelia Morre*, in leven Echte Lieden, gewoond hebbende te Schiedam. En de geenen, die iets te Prætendeeren hebben van, of Schuldig zyn aan den BOEDEL van voorn. JOHANNES VAN DEN EELAARD, worden verzocht, zich te adresseeren aan Mr. *Cornelis van der Sleyden*, Advocaat, Notaris, en Procureur te Delft.

Alle de geenen, die ietwes verschuldigt zyn aan, of te pretendeeren hebben van den Nagelaaten Boedel van wylen Juffr. ANNA BARBARA AULIN, Wed. van den Heer *Johan Daniel Geyslaar*, gewoond hebbende en overleeden aan de Geestbrugge onder Voorburg, gelieven daarvan, uitterlyk voor ultimo January 1786., opgaave te doen aan den Secretaris *Bos* te Voorburg, als Executeur van voorsz. Boedel.

JOAN BOERS J. Z., Notaris en Makelaar te *Gouda*, als last en ordre hebbende van zyne Principaalen, zal op Donderdag den 2. February 1786, voormiddags ten 11. uuren præcies, in St. Joris Doelen aldaar, publiek Veilen en Verkoopen: No. 1. Een zeer Hecht, Sterk, en Weldoortimmerd HUIS EN ERVE, met eene groote en weläangelegde Tuin daar agter, uitkomende met een Brug over de Waterschap tot op de Spieringstraat, staande en geleegen op de Oosthaven binnen gem. Stad, zynde hetzelve Huis voorzien van verscheide royaale Boven- en Beneden-Kamers en Vertrekken, allen behangen, een extra groote ruime Keuken, met een Reegen- en andere Waterpomp, Provisie-Kassen, buitengemeene groote Verwulfde Kelder; alles verder voorzien van de nodige Offices, Knegts- en Meiden-Kamers, groote en gemakkelyke Kleer- en Turf-Zolders, en generaalyk van al wat tot een ruime commodieuse en aanzienlyke Wooning behoort: En No. 2. Een Hecht, Sterk, en Welönderhouden zeer ruim KOETSHUIS EN ERVE, met een Stal voor vier Paarden, zeer groote en ruime Hooy-, Haver- en Stroo-Zolder, met alle de vereïschte Commoditeiten, staande en geleegen op de Spieringstraat, op de hoek van de Hoefstraat: alles breeder by Billietten gespecificeerd. De Bewyzen van Eigendom en Veil-Conditien zullen agt dagen te vooren voormiddags ten Comptoire van voorn. Notaris en Makelaar te zien en te leezen, en ook aldaar nader informatie te bekomen zyn. De voorgemelde Perceelen zyn agt dagen voor den Verkoopdag te bezien, mits tot het Perceel No. 1. Belet laatende vraagen.

Vyf Partyen Extra Schoon VEENLAND, geleegen in *Oud-Wateringveld*, onder *Watering*; breeder by Billietten omschreeven; te Koop in de Herberg DE GULDE ZON, binnen Delft, op Donderdag den 12. January 1786, voormiddags ten 11 uuren præcies. Nader onderrigt ten Comptoire van Mr. *W. N. van Zevenhoven*, binnen Delft voornd.

Men presenteerd UIT DE HAND TE KOOP: een Hegt Sterk HUIS EN ERVE, zynde een welbeklante METZELAARS-WINKEL, waar in die Affaire zedert onheugelyke tyden met goed succes is gedaan, en als nog werd gecontinueerd, staande binnen *Pynacker*, in het Westëinde van de Laan; te bevraagen by *Anna van der Kraats*, Wed. *Jan Groenheyden*, woonende in het gemelde Huis.

Een JONGELING van geschikt gedrag, het Schryven en Reekenen kundig, geneegen zynde om, op billyke Conditien, een WINKEL te helpen waarneemen, en tevens de Affaire te leeren, addresseere zig, ter nader onderrigting, by J. KRAP, A. Z., Boekverkooper op de Hoogstraat te Rotterdam.

*** By D. SCHUURMAN, Boekverkooper op het Rockin by de Vispoort, wordt uitgegeeven en is alöm te bekomen: KOOPMANS GEOGRAPHIE, of Beschryving der voornaamste *Producten van Europa*, met een daarby gevoegde *Geographische Kaart*, waarin men met een opslag van 't oog zien kan, wat Koopmanschappen ieder Staat van Europa voortbrengt, vertaald uit het Hoogduitsch van den Heer A. F. W. CROME, en met een Voorreeden en verscheide Ophelderingen der vreemde Munten, Maaten en Gewigten voorzien, door BENJAMIN BOSMAN, *A. L. M. Philosophiæ Doctor, geädmitteerd Leeraar der Wysgeerte en Wiskunde te Amsterdam, Lid der Vlissingsche en Utrechtsche Genootschappen enz.* Dit Werk is in zyn soort geheel nieuw, en niet alleen zeer nuttig voor Kooplieden, om eene algemeene kennis van alle *Producten van Europa* te verkrygen, maar ook zeer dienstig voor Neërlands Jeugd, die tot de Negotie wordt opgeleid, om daar uit beneevens den Koophandel gemaklyk eene volkomene kennis van de *Geographie* te verkrygen; in gr. 8vo.

PROEVE eener verdeediging van het PASKWIL (*Leest eer gy oordeelt.*) Een opmerkzaam Stukje, aan alle Nederlandsche Regenten opgedragen, is in groot 8vo. te Utrecht gedrukt, doch thans voor 7 stuiv. te bekoomen te Amsterdam by H. KEYZER op de Gelderse Kaay, en by de meeste Boekverkoopers in alle Steden van Nederland.

*** Te *Haarlem* by FRANCOIS BOHN is van de Pers gekoomen en alom verzonden, de volgende Werkjes van gezond vernuft en goede smaak:

I. A. G. MEISZNER Leerryke VERHAALEN en ZAMENSPRAAKEN, 1ste Stukje, behelzende: *De Hond van Melai. — Gustaaf Lindau, of de Man die geen Nyd verdraagen kon*, in 8vo. à 18 stuiv., op groot pap. à 30 stuiv.

II. MYN SLAAPMUTS, door MERCIER, 1ste Deels 2de Stuk, kl. 8vo, à 20 st., gr. pap. à 36 st. *Het I. Deel behelst de volgende Onderwerpen:* Inleiding; 't Hoofdkussen; de Slaap; de Liefde, *een Droom;* Saamenspraak der Dooden, tusschen een *Faquir* en eene *Vestaale;* Paus; Spaarzaamheid; 't Geweeten; het Laatste Oordeel; Kortheid van 't Leeven; Samenspraak tusschen een *Wysgeer* en zyn *Hovenier;* de stervende Vader, *een Fabel, Dichtstukje;* de Koekkoek, *een Fabel, Dichtstukje;* Horatius; tegen Homerus; de Aap en de Oester, *een Fabel, Dichtstukje;* de Beste Waereld, *een Droom;* Goede Vorsten; Milton; Brief van een Vriend, *Dichtstukje;* Veldslagen; Romeinsche Keizers; het Vuur; Lofzang aan de Lente; de Matroos; de Stygbeugels; over de Vorstelyke Regeering en de Dwingelandy, *een Droom;* Voorspoed; Milddaadigheid; Brutus; de Rykdom of Overvloed, *een Droom;* Puntdicht; de Geschiedschryvers, *een Fabel;* Turenne; Semiramis, *een Droom;* Lycurgus; de Kindsheid; Drinkers; Mahometh, *een Droom;* een Droom; de Duit en de Dukaat, *een Fabel, Dichtstukje;* de Waereld; Natuurlyk Kwaad; Laagheid; de Vreeze Gods; Vriendschap; het Fortuin en de Roem, *een Droom;* Beknopte Styl; Redevoering; de fraaye Kunsten; de Smert; de Rivieren; Pausselyke Bulle; Nieuws-Tydingen; de Lugtbol van *Montgolfier;* Lucanus.

Dit Werkje is op 't zelfde Formaat gedrukt als des Auteurs Zedelyke Verhaalen, *om daar by gevoegd te kunnen worden.* — Als mede:

III. BRIEFWISSELING *tusschen de* FAMILIE *en* BEKENDEN *van den* VRIEND *der* KINDEREN, 2de Stuk, in 8vo. à 16 Stuiv.; 't 1ste Stuk kost 18 Stuiv. — *Dit Werkje door* denzelfden Auteur *van den* Vriend der Kinderen *geschreeven, verwerft, naar maate het algemeener bekend wordt, de welverdiende lof van waare Kindervrienden.*

*** „ A. en J. HONKOOP te Leyden zyn bezitters geworden van de nog maar 42 OVERIGE EXEMPLAAREN van S. DE BRAIS
„ *Opuscula Analysis Paraphrasis* EPIST. PAULI AD ROMANOS curante Prof. H. VENEMA, 4to. en à *f* 1-10-. te bekomen, alsmede
„ J. L. MOSHEIM, *over het Ampt, de Plichten* en *Voorrechten van eenen* EUANGELIE-DIENAAR, in gr. 8vo, à *f* 1—2—. *Een*
„ *Werkje, waarïn jonge Leeraars, nutte en oordeelkundige onderrigtingen, met opzigt tot het werk hunner bedieninge, ontvangen, welken in*
„ *dier voegen geschikt zyn, dat ze ook met vrugt geleezen konnen worden van de zulken, die reeds eenigen tyd het Leeraar-ampt bekleed hebben.*
„ *En schoon ze tot de zodanige byzonder betrekkelyk zyn, zullen ook de Leden der Kerke, dezelve met genoegen kunnen nagaan, om 'er uit*
„ *af te leiden, welke redelyke denkbeelden men van de vereïschte pligtsbetragtingen der Leeraaren hebben te vormen.*

*** „ W. H. GRYP, Boekverkooper te *Leyden*, geeft heden uit, en heeft alom verzonden: INLEIDING in de FABELKUNDE
„ der OUDE GRIEKEN EN ROMEINEN, door J. T. DAMM, *Rector van het Koninglyk Gymnasium te Berlin;* naar den *Vyfden Druk*
„ uit het *Hoogduitsch vertaald*, in klein 8vo, à *f* 1—5—. Dit fraaye Werkje is met zo veel genoegen in Duitschland ontfangen, dat
„ *Vyf Drukken* van hetzelve binnen weinig tyds zyn uitverkogt; men twyffeld niet, of het zal ook hier met veel smaak geleezen,
„ en algemeen op de LATYNSCHE SCHOOLEN in ons Vaderland, even als in Duitschland, de Jeugd aangepreezen, en met nut
„ gebruikt worden.

W. H. GRYP, Boekverkooper te Leyden, heeft gedrukt, en debiteert met veel succes de volgende Werken:

I. H. C. PAULSEN, REGEERING DER OOSTERLINGEN, naar aanleiding der *Oostersche Reisbeschryvingen*, tot opheldering der H. SCHRIFT, in groot 8vo, 2 Deelen met Plaaten. . . . . . . *f* 3—:—:

II. MICHAELIS, OOSTERSCHE BIBLIOTHEEK, 8vo. 13 Deelen. . . . . . *f* 13—:—:
de volgende deelen ter Persse.

III. J. T. DAMM, INLEIDING IN DE FABELKUNDE der *Oude Grieken en Romeinen*, in klein 8vo. . . *f* 1—15—:

IV. LEERZAAME FABELEN en VERTELSELS, in klein 8vo. met fraaye Plaatjes, à 12 stuivers, *op groot papier* à 18 stuivers,
het tweede Stukje op de Pers.

V. RUDIMENTA LINGUÆ LATINÆ in USUM SCHOLÆ LEIDENSIS, 8vo. : . . *f* 1—:—:

VI. J. VOEGEN VAN ENGELEN, *Verhandelingen* over de *Drenkelingen* enz., in groot 8vo. . . . *f* 1—5—:

*** Heden is by J. KRAP en J. DE LEEUW te Rotterdam, te Delft by *N. Brouwer* en alom te bekomen: DE GEWAPENDE BURGERCORPSEN EN DE ANTIPATRIOTSCHE GEESTLYKEN, *door* GERRIT PAAPE; dit Stukje is voornaamlyk ingericht ter wederlegging van alzulke PREDIKANTEN, die, uit onkunde, uit eigenbelang of te vergedreeven geloofsyver, de vooröordeelen en lasteringen tegen de Gewapende GENOOTSCHAPPEN en VRYCORPSEN, openlyk ondersteunen en voedzel verschaffen, en die nog niet geheel onvatbaar voor waarheid en reden geworden zyn. Een Stukje, des te noodzaakelyker, naar maate der invloed der *gekanzelde YVERAARS* op hunne blinde naarvolgers zig meer en meer ontdekt.

NB. Het 23ste Nummer van den REPUBLIKEIN aan de *MAAS*, dat op heden by de LEEUW en KRAP te Rotterdam wordt uitgegeeven, behelst: Belgicus, by den Dood van zynen Vriend SERVAAS HAVART. — Van dit Dichtstuk zyn eenige weinige Exemplaaren op best Papier apart gedrukt, en by bovengemelde Boekverkoopers, voor 4. Stuivers te bekomen.

*** By C. PLAAT in *'s Hage*, en te *Amsterdam* by A. MENS, de Wed. SELLSCHOP en HUART, en de Wed. SMIT, wordt uitgegeeven: VERDEEDIGING DER WAARHEID VAN DEN CHRISTELYKEN GODSDIENST, *door ORIGENES, Kerkvader en School-Leeraar te Alexandrien in Egypten, tegen den Heidenschen Wysgeer CELSUS*, uit het *Grieksch* vertaald, en met ophelderende AANMERKINGEN verrykt, door wylen den alöm vermaarden Heeren *J. L. MOSHEIM*, uit het Hoogduitsch door wylen den Wel-Eerw. Heer *A. MILLIES*, Luthersch Predikant te Deventer, en *uitgegeeven onder het Opzicht van den Wel-Eerw. Heere A. STERK*, Leeraar der Luthersche Gemeente te *Amsterdam*, 2 Deelen gr. 8vo., à *f* 3—12—.

DE CHRISTELYKE GODSDIENST BETOOGD DOOR DE OPSTANDING VAN JESUS CHRISTUS; *ter overtuiging van de DEÏSTEN, en andere ONGELOOVIGEN, door H. DITTON*, tweede Druk, *geheel op nieuw overzien en verbeeterd, onder het opzigt van, en verrykt met eene VOORREEDE door P. NIEUWLAND*, Leeraar der Hervormde Gemeente in *'s Hage*, gr. 8vo., à *f* 2—5—:

VERHANDELING OVER DE ONSTOFFELYKHEID DER ZIELE; *waarby teffens gehandelt wordt van GODS NATUUR en het GEHEEL-AL, door H. DITTON*, tweede Druk. *Uit het Fransch geheel op nieuw vertaald, en verrykt met een BERICHT van het LEVEN en de SCHRIFTEN van dien beroemden Schryver;* gr. 8vo., à 15 Stuivers.

Met Privilegie van de Staaten van Holland en Westvriesland, zyn voorneemens H. VAN ZWOL, Steenhouder, en JAN DE GROOT, P. Z., Boekhandelaar te Delft, om binnen weinige Maanden uittegeeven: een KUNST-PLAAT, verbeeldende de cierlyke Graftombe van HUGO DE GROOT, ter zyner nagedachtenisse opgericht in de Nieuwe Kerk te Delft, waar van een uitvoerig Bericht *gratis* te bekoomen is in de voornaamste Steden by alle Boekhandelaars. De Liefhebbers, welke van eerste afdrukken gedient gelieven te zyn, kunnen dezelve volgens Bericht voor den 1. April aan hunne gewoone Boekhandelaars opgeeven.

By G. T. VAN PADDENBURG en W. VERBLAAUW, Boekverkoopers te *Utrecht* en *Gouda*, is van de Pers gekoomen, en is med alöm by de Boekverkoopers te bekoomen: PESTEL GRONDEN DER NATUURLYKE RECHTSGELEERDHEID, 2de Deel. Uit het Latyn vertaald door Mr. *F. van Breda*, Advocaat te *Gouda*, in groot 8vo.

Heden is alom verzonden, en by de meeste Boekverkoopers (behalven in de Zeeuwsche Steden) te bekoomen: het ELFDE en TWAALFDE STUK der BYLAGEN tot de POST VAN DEN NEDER-RHYN.

*** By G. T. VAN PADDENBURG EN ZOON, als mede by de meeste Boekverkoopers in Nederland, is te bekoomen: DE KRYGS-LIEDEREN van Mr. J. P. KLEYN en *Vrouwe* A. KLEYN, Geb. OCKERSE, op hetzelfde Formaat als des Autheurs ODE en LIEDEREN.

By G. T. VAN PADDENBURG EN ZOON, G. V. D. BRINK Jz., en J. A. BOUVINK, Boekv. in Utrecht en 's Hage, is gedrukt en alom te bekoomen: *Het Voorbeeld der Goddelyke Waarheeden van ABR. HELLENBROEK, tegen de gevoelens van PARTYEN VERDEDIGT* door S. v. EMDRE, *Predikant te HOORNAAR*, zynde een VERVOLG op de *korte Uitbreiding* van J. NUPOORT, in 8vo, waarvan thans de IVde Druk met veel succes gedebiteert word.

By J. VAN CLEEF, *Boekverkooper in 's Hage*, zyn de volgende Werken in getallen te bekoomen: I. MARHERR *prælectiones in* BOERHAAVE *instit. Med.* Edit. 2a aucta *Aphorismi* Boerhaave et *Indice Generali* 3 vol. 8 may. — II APPIANI ALEXANDRINI *Roman. Histor.* Gr. & Lat. cum notis SCHWEIGHAUSER 3 vol. 8 may. Edit. nitid. — III. RASCHE *Lexicon Universæ rei numariæ veterum et præcipue Græcorum ac Roman.* cum præfat. HEYNII vol. 1um. 8 may. — IV. SCHELLERI *Observationes in priscos scriptores quosdam* 8 may. — V. HEYNE *Opuscula Academica* Collecta. vol. 1um. 8 may. VI. GESNERI *primæ lineæ Isagoges in Eruditionem Universalem nominatim Philol. Histor. et Philos.* 2 vol. 8 may. — VII DOEDERLEIN *Instit. Theol. Christ. in capitibus Relig. Theoret. nostris temporibus accommodata* 2 vol. 8 may. — *Ejusd. Aut. Scholia in Lib. Vet. Test. Poeticas Jobum Psalmos & tres Salomonii* 4 may. — VIII. DATHII Proph. *maj. et min.* — *Versio Lat. Pentateuchi et Libri Historici Vet. Testam.* 4 vol. 8 may. — IX. GRIESBACHII Symbolæ *Criticæ ad Suppl. et corrig. variar. H. T. lectionum Collectiones* tom. 1us. 8. — X. *Ciceronis Opera Omnia ex recensione* ERNESTI 4 tom. 8 vol. 8 may. — XI. KÜTTNER *Hypomnimata in Nov. Test.* cum not. Ernesti 8 may. XII. HEDERICI *Lexicon Græcum manuale, auctum cura* ERNESTI 8 may. — GRIESBACH *Nov. Test. Græcum* 2 vol. 8 may. — XIII. SCHULTENS Comment. in *Librum Jobi* 2 vol. et ejusd. Aut. *versio integra Proverbiorum Salomonis* 8 may.

***Te DELFT*, door WYBO FYNJE op de Wynhaven.**